

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele zdravotních služeb pro obor

soudní lékařství

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2013. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 127 ze dne 19.10.2012, formou vyhlášky č. 343/2012 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Výkaz vyplňuje samostatně každé soudně lékařské oddělení a samostatná toxikologická pracoviště – zpravodajská jednotka (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: výkaz doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů a § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru universální matice (tabulky). **Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje. V případě elektronické šablony se vyplňují žlutě a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“.** Pokud ZJ vyplňuje formulář v listinné podobě, pak nulový údaj uvede do příslušné kolonky jako pomlčku „-“.

Samostatná toxikologická pracoviště vyplňují výkaz jen v oddílech I., a přílohu.

Oddíl I. - Pracovníci ve zdravotnictví

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, ZPSZ = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí a JOP = jiní odborní pracovníci, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, zdravotní laboranti, autoptičtí laboranti, sanitáři a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz.

sl. 2 ZPSZ = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - § 22 až § 28 zákona č. 96/2004 Sb.

JOP = jiní odborní pracovníci - § 43 zákona č. 96/2004 Sb

sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21 zákona č. 96/2004 Sb.

sl. 4 ze sl. 3 zdravotní laboranti - § 9 zákona č. 96/2004 Sb.

sl. 5 Autoptičtí laboranti - § 41 zákona č. 96/2004 Sb. a sanitáři - § 42 zákona č. 96/2004 Sb.

sl. 6 Ostatní odborní pracovníci
Patří sem odborní zaměstnanci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.

ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.

ř. 12 přepočtené počty (úvazky) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. pro zdravotnictví - u fakultních pracovišť jen s úvazkem ve zdravotnictví
Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

V zařízeních, kde není pro **ambulantní část lůžkového oddělení** stanovena výše úvazku lékaře nebo dalšího personálu a tito docházejí z lůžkové části oddělení, se při výpočtu úvazku vychází z ordinační doby ambulantního pracoviště a počtu pracovníků, kteří obvykle současně zajišťují ambulantní péči. To znamená:

- **do počtu fyzických osob** se podle požadovaných kategorií vykáží všichni, kteří zabezpečují chod daného ambulantního pracoviště a v ordinaci se střídají,
- **do přepočtených počtů** se úvazek vypočte podle počtu hodin, po které je ambulantní pracoviště za týden provozováno a počtu osob zajišťujících ambulantní péči.

Poznámka: Upozorňujeme však, že je třeba zachovat návaznost vykazování počtu úvazků na tomto výkaze a počtu vykázaných úvazků na výkaze L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu ZZ a jeho využití za příslušné oddělení. Součet úvazků v jednotlivých kategoriích vykázaných na obou výkazech musí odpovídat celkovým úvazkům pracovníků oddělení.

- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek)
Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:
- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
 - na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
 - jako spolupracující rodinný příslušník,
 - fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

Ve fakultních zařízeních se nerozlišují školští a zdravotničtí pracovníci, tj. v ř. 11 až 13 se vykazují všechny údaje (osoby, úvazky) pro zdravotnictví dohromady.

- ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:
- $$= \frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. – Činnost

Tento oddíl samostatné toxikologické pracoviště nevyplňuje.

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

Ve druhém oddíle jsou ve sloupcích 1 až 4 sledovány druhy vyskytujících se vyšetření prováděných na soudně lékařském pracovišti.

- ř. 21, sl. 1 až 4 počet těl, kde bylo provedeno vyšetření odpovídající příslušnému sloupci - vyšetření histologické, imunohistologické, histochemické, makroreakce
- ř. 22, sl. 1, 2 počet provedených bločků (tedy vzorků tkáně pro přípravu řezů) pro vyšetření histologické, imunohistologické
- ř. 23, sl. 1, 2 počet zhotovených preparátů (řezů), preparát je mikroskopické sklíčko s řezem tkání pro histologické, imunohistologické vyšetření
- ř. 24, 25, sl. 5, 6
podaná hlášení - týkají se lékařských vysvědčení, lékařských zpráv o příčině smrti a povinných hlášení
- ř. 24 hlášení provedená pro resort MZ - např. pro jiného lékaře, nemocnici nebo pro Ministerstvo zdravotnictví
- ř. 25 ostatní provedená hlášení - např. pro policii, OÚ, atd.

Oddíl III. - Pitvy

Tento oddíl samostatné toxikologické pracoviště nevyplňuje.

- ř. 41, sl. 1 počet pitev
Uvádějí se všechny pitvy prováděné na soudně - lékařském oddělení.

platí: ř. 41, sl. 1 = ř. 41 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6)

Počet pitev podle věku:

- ř. 41, sl. 2 osoby ve stáří 0–6 dní
Patří sem počet pitev dětí zemřelých ve stáří 0 až 6 ukončených dní.
- ř. 41, sl. 3 osoby ve stáří 7 dní až 1 rok
Patří sem počet pitev dětí zemřelých ve stáří od 7 ukončených dní do posledního dne před 1. narozeninami.
- ř. 41, sl. 4 osoby ve stáří 1–17 let
Patří sem počet pitev dětí zemřelých ve stáří od 1. ukončeného roku až do posledního dne před 18. narozeninami.
- ř. 41, sl. 5 ostatní osoby 18 let a více
Patří sem počet pitev osob zemřelých ve věku 18 let a starších.
- ř. 41, sl. 6 mrtvě narození, mrtvě narozeným dítětem se rozumí plod narozený bez známek života, jehož hmotnost je 500g a více, nelze-li porodní hmotnost určit, narozený po 22. dokončeném týdnu těhotenství, a nelze-li délku těhotenství určit, nejméně 25 cm dlouhý, a to od temene hlavy k patě.

Počet pitev podle způsobu úmrtí:

- ř. 42 náhle
Ve sl. 2 až 5 se sleduje počet pitev osob zemřelých náhle, tedy následkem choroby, přičemž úmrtí nastává náhle nebo v krátké době po nástupu příznaků.
- ř. 43 násilně
Násilné úmrtí je úmrtí následkem vnějších příčin, tedy úrazů (včetně intoxikací). Z celkového počtu pitev osob zemřelých násilně se v ř. 44 uvede počet pitev u osob zemřelých sebevraždou.
- ř. 45 následkem chybného léčení

platí: ř. 41, sl. 1 ≥ ř. 42, sl. 1 + ř. 43 + ř. 45

OPL = omamné a psychotropní látky podle zákona č. 167/98 Sb., v platném znění

V řádcích 46 a 47 se sleduje jiné hledisko způsobu úmrtí, než které je uváděno v ř. 42, 43, 45, tzn. že pitva osoby zemřelé na předávkování (v souvislosti s požitím) alkoholu a/nebo OPL se vykáže jednak do ř. 46 (47) a zpravidla současně do jednoho z ř. 42, 43, 45. **Řádky 46 a 47** se týkají intoxikace ethanolem, OPL - samostatně, případně ve vzájemné kombinaci.

- ř. 46 na předávkování alkoholu a/nebo OPL - z ř. 41
Jde o případy, kde ke *smrti vedla látka sama o sobě nebo pro komplikace, které se přidružily (např. vdechnutí zvratků, zápal plic, apod.)*.
- ř. 47 v souvislosti s požitím alkoholu a/nebo OPL - z ř. 41
Jde o případy *pozitivního průkazu, kde ke smrti vedly pouze nahodilé okolnosti (např. úrazové změny při pádu, dopravní nehoda, apod.)*.

Příloha - oddíl I. - Toxikologická vyšetření u zemřelých

Pro ř. 121 až 137 platí, že každá zemřelá osoba zde může být uvedena vícekrát podle zaměření (indikace) toxikologických vyšetření v konkrétním případě.

- sl. 1 počet vyšetřených osob s nálezem negativním
- sl. 2 počet vyšetřených osob s nálezem pozitivním
- sl. 3 až 16 ze sl. 2 počty osob podle věku a pohlaví (tj. věkové rozložení osob s pozitivním nálezem)

Věkové skupiny užívané ve sloupcích 3 až 14:

- 0–14 let patří sem děti od narození až do posledního dne před 15. narozeninami
- 15–19 let patří sem osoby ve věku od 15 let až do posledního dne před 20. narozeninami
- 20–29 let patří sem osoby ve věku od 20 let až do posledního dne před 30. narozeninami
- 30–39 let patří sem osoby ve věku od 30 let až do posledního dne před 40. narozeninami
- 40–64 let patří sem osoby ve věku od 40 let až do posledního dne před 65. narozeninami

65 let a více patří sem osoby ve věku od 65 let a všichni starší

V případě, že u vyšetřované osoby s pozitivním nálezem nelze věk stanovit, užití sl. 15 resp. 16. V řádcích 121 až 135 **platí**:
sl. 2 = součet sloupců 3 až 16.

Příloha - oddíl II. - Úhrnný počet mrtvých osob, u nichž bylo provedeno ve sledovaném roce jakékoliv toxikologické vyšetření

ř. 181, sl. 1 úhrnný počet mrtvých osob, u nichž bylo provedeno ve sledovaném roce jakékoliv toxikologické vyšetření (s výjimkou vyšetření ethanolu)

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. $\neq 0$

Pokud je v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 $\neq 0$, pak ř. 11 $\neq 0$ ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 \geq ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II.

ř. 23, sl. 1, 2 \geq ř. 22, sl. 1, 2

Oddíl III. - neplatí pro PRACOV = 55

ř.41, sl.1 \geq ř. 21, sl.1, sl. 2, sl. 3, sl.4

ř. 41, sl. 1 = ř. 41 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6)

ř. 41, sl. 1 \geq ř. 42 sl. 1 + ř. 43 + ř. 45

ř. 41, sl. 1 \geq ř. 46

ř. 41, sl. 1 \geq ř. 47

ř. 41, sl. 1 $\neq 0$

ř. 42, sl. 1 = ř. 42 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5)

ř. 43 \geq ř. 44

Příloha - oddíl I.

sl. 2 = součet sloupců 3 až 16, týká se ř. 121 až 135,

ř.181 \leq součet sl.1+2 a součet ř. 121+123+124+125+126+127+128+129+130+131+132+133+134+135+136

ř.181 \geq součet sl.1+2 pro každý ze ř. 121, ř.123, ř.124, ř.125, ř.126, ř.127, ř.128, ř.129, ř.130, ř.131, ř.132, ř.133, ř.134, ř.135, ř.136, ř.137

Samostatná toxikologická pracoviště:

Oddíl I. - vyplňují

Oddíl II., III. - nevyplňují

Příloha - vyplňují